

ĀRĒJĀS EKONOMISKĀS POLITIKAS KOORDINĀCIJAS PADOME

Sēdes protokols Nr.18

Rīgā, 2021.gada 9.aprīlī

Sēdes sākums plkst. 11:00

Ārlietu ministrija
Nr. 67-3310
Dat. 30.04.2021.
Lp.sk. 7 Pleilik.
Arh.Nr. 293.9
Lietas Nr. _____

SĒDI VADA:

Edgars Rinkēvičs ārlietu ministrs, Ārējās ekonomiskās politikas koordinācijas padomes (turpmāk – ĀEPKP) priekšsēdētājs

PADOMES LOCEKĻI UN PILNVAROTIE LOCEKĻI:

Jānis Vitenbergs, ekonomikas ministrs
Solveiga Silkalna, Valsts prezidenta ārlietu padomniece
Alise Pīka, Valsts prezidenta padomniece ekonomikas politikas jautājumos
Dana Goldfinča, Ministru prezidenta padomniece ārlietu jautājumos
Kaspars Rožkalns, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras direktors
Līga Meņģelšone, Latvijas Darba devēju konfederācijas ģenerāldirektore
Jānis Endziņš, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras valdes priekšsēdētājs

KLĀTESOŠIE:

Ārlietu ministrija

Zanda Kalniņa – Lukaševica, Ārlietu ministrijas (ĀM) parlamentārā sekretāre
Gunda Reire, ministra padomniece stratēģiskās komunikācijas, demokrātijas un publiskās diplomātijas jautājumos
Juris Štālmeistars, ĀM Ekonomisko attiecību, tirdzniecības un attīstības sadarbības direkcijas vadītājs
Zigmārs Zilgalvis, ĀM Ārējās tirdzniecības un ārējo ekonomisko sakaru veicināšanas departamenta direktors
Zane Ventere, ĀM Ārējo ekonomisko sakaru veicināšanas nodaļas vadītāja
Katrina Kosa, ĀM Ārējo ekonomisko sakaru veicināšanas nodaļas padomniece

Ekonomikas ministrija

Raimonds Aleksejenko, Ekonomikas ministrijas (EM) valsts sekretāra vietnieks
Zaiga Liepiņa, EM valsts sekretāra vietniece
Ginta Ozola, Ekonomikas ministra biroja vadītāja
Agnese Šķēle, EM Inovāciju departamenta direktore
Dace Klinsone, EM ES un ārējo ekonomisko attiecību departamenta direktores vietniece, Ārējo ekonomisko attiecību nodaļas vadītāja
Dāvis Fricbergs, EM Inovāciju departamenta Projektu attīstības nodaļas vecākais referents
Liene Guseva, EM ES un ārējo ekonomisko attiecību departamenta, Ārējo ekonomisko attiecību nodaļas vecākā referente

Satiksmes ministrija

Uldis Reimanis, Satiksmes ministrijas (SM) valsts sekretāra vietnieks
Elīna Luca, SM Transporta loģistikas un starptautiskās sadarbības koordinācijas departamenta direktore

Zemkopības ministrija

Jānis Eglītis, Zemkopības ministra biroja vadītājs
Ilona Mežiniece-Briede, Zemkopības ministrijas (ZM) Tirgus un tiešā atbalsta departamenta direktora vietniece
Elīna Dambekalne, ZM Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes departamenta Starptautisko lietu nodaļas vadītāja vietniece

LIAA

Kaspars Abiks, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) Ārējās tirdzniecības veicināšanas departamenta Eksporta veicināšanas nodaļas vadītājs

Inga Ulmane, LIAA pārstāvniecības AAE vadītāja

Aija Jaunzeme, LIAA Ārējās tirdzniecības veicināšanas departamenta direktore

Iveta Strupkāja, LIAA Direktora vietniece eksporta jautājumos

LDDK

Inese Stepiņa, Latvijas Darba devēju konfederācijas ģenerāldirektors vietniece

Uzaicinātās personas:

Marina Blaške, Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta Konsultante labāka regulējuma jautājumos

Anda Catlaka, Saeimas priekšsēdētājas ārlietu padomniece

Rihards Kols, Saeimas Ārlietu komisijas priekšsēdētājs

Ojārs Ēriks Kalniņš, Saeimas Ārlietu komisijas priekšsēdētāja vietnieks

Gatis Krūmiņš, Izglītības un zinātnes ministres ārštata padomnieks

Selga Laizāne, Kultūras ministrijas (KM) valsts sekretāra vietniece Latvijas valsts simtgades jautājumos

Sarmīte Catlaka, KM Starptautiskās sadarbības un ES politikas nodaļas vadītāja

Šarlote Līduma, Latvijas Institūta direktora p.i.

Mudīte Priede, Latvijas Pašvaldību savienības ģenerālsekretāre

Rolands Bogdanovs, Rīgas investīciju un tūrisma aģentūras direktora p.i.

Ģirts Greiškals, #esiLV valdes loceklis

PROTOKOLĒ:

Angelīna Maksimova, Ārlietu ministrijas Ārējo ekonomisko sakaru veicināšanas nodaļas trešā sekretāre

DARBA KĀRTĪBA

1. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras ziņojums par Latvijas dalību izstādē “EXPO 2020”

Ievadvārdi: Jānis Vitenbergs, ekonomikas ministrs

Ziņo: Kaspars Rožkalns, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras direktors

2. Ekonomikas ministrijas ziņojums par Latvijas dalību izstādē “EXPO 2025”

Ziņo: Raimonds Aleksejenko, Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieks

3. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras ziņojums par stratēģisko investīciju projektu “zaļais koridors”

Ievadvārdi: Jānis Vitenbergs, ekonomikas ministrs

Ziņo: Kaspars Rožkalns, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras direktors

1. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras ziņojums par Latvijas dalību izstādē “EXPO 2020”

(E.Rinkēvičs, J. Vitenbergs, K.Rožkalns)

Atklājot sēdi, E.Rinkēvičs, informē klātesošos, ka ja ir kāds jautājums vai iebildums, aicina tos uzdot ziņu tērzētavā. Vienlaikus norāda, ka ja klātesošajiem nav iebildumu, darba kārtība tiek akceptēta.

E.Rinkēvičs atzīmēja, ka Latvijas dalība “EXPO 2020” ir nākusi ar dažādiem izaicinājumiem, tomēr beidzot esam finiša taisnē. Tagad būtiskākais kopīgi īstenot izstrādāto koncepciju par valsts tēlu, maksimāli iesaistot arī Latvijas uzņēmējus koncepcijas īstenošanā. E.Rinkēvičs dod vārdu ekonomikas ministram J.Vitenbergam, kurš iezīmē Latvijas dalības “EXPO” nozīmīgumu, pēc tam K.Rožkalnam, kurš informē par “EXPO 2020” Dubai norisi AAE, laika posmā no 2021. gada 1. oktobra līdz 2022. gada 31.martam. Plānoti 25 miljoni apmeklētāju no 192 dalībvalstīm, no kuriem 70% būs starptautiski apmeklētāji.

“EXPO 2020” tematika ir “Radīt nākotni, savienojot prātus”. Latvijas īrētais paviljons atrodas “iespēju” tematikas teritorijā. Paviljona telpu izbūvi un ekspozīcijas iekārtošanu nodrošina uzņēmumu apvienība SOIL. Pirmais stāvs, kur pamatā tiks izmantota kūdra, plānots ar nemainīgu ekspozīciju vispārīgai auditorijai, trešais stāvs domāts mainīgajai ekspozīcijai, 120 m² telpas ir paredzētas semināriem, prezentācijām, pieņemšanas pasākumiem. Telpu izmantošana ir bezmaksas, iepriekš ar LIAA saskaņojot pasākuma laiku.

Latvijas dalībai “EXPO 2020” ir vairāki mērķi - veicināt ekonomiskās, kultūras un starptautiskās attiecības, īpaši ar Tuvo Austrumu valstīm, uzņēmēju sadarbību un eksportu uz Tuvo Austrumu reģionu (Līča valstis), organizēt nacionālos stendus, kopstendus, biznesa forumus un tirdzniecības misijas fokusa nozarēs (kopumā plānots iesaistīt vismaz 80 Latvijas uzņēmumus tiešā veidā, un 150 netieši, piemēram, B2B platformā, informējot par to piedāvājumu globālajiem tirgiem Paviljonā), veicināt investīciju piesaisti, tūrisma uz Latviju aktivitātes (t.sk.medicīnas tūrisma). “EXPO 2020” plānots arī kā stratēģisks pasākums pēc atgūšanās no Covid 19 radītajām sekām. LIAA *YouTube* kanālā uzņēmumiem ir pieejams vebināru cikls par Tuvo austrumu reģiona potenciālu un iesaisti “EXPO 2020”.

Latvijas nacionālā diena plānota 27.novembrī. Programma detalizēti izstrādāta līdz pl. 14:30, vadoties pēc “EXPO” vadlīnijām. Ir paredzēts 20 min kultūras priekšnesums un vakara pieņemšana ap 300 dalībniekiem. 28.novembrī notiks Biznesa forums (ap 150 dalībniekiem). Sadarbībā ar Kultūras ministriju plānots iniciēt satelīta kultūras pasākumus, uzrunājot Apvienoto Arābu Kultūras ministriju - Latvijas mākslas mēnesi Dubaijas mākslas kvartālā, Latvijas Nacionālās operas un baleta viesizrādes Dubaijas operā, un tām piesaistītos pasākumus politisko un biznesa attiecību veicināšanai.

LIAA un EM projekta komanda organizē iknedēļas tikšanos, lai pārrunātu aktualitātes un plānoto. Katru otro sanāksmi pievienojās arī ministra birojs (biroja vadītāja un padomnieks ekonomikas jautājumos). Regulāri tiek organizētas iknedēļas sapulces ar “EXPO 2020” Dubaijas komandu par aktuālajiem jautājumiem paviljona izbūves un satura veidošanas sakarā. Izveidota “EXPO” starpministriju, institūciju, uzņēmēju asociāciju Konsultatīvā padome - Latvijas ģenerālkomisārs Raimonds Aleksejenko, EM VSV, Latvijas ģenerālkomisāra vietnieks Kaspars Rožkalns, LIAA direktors, Latvijas Paviljona direktore Inga Ulmane, LIAA pārstāvniecības Apvienotajos Arābu Emirātos.

Jaunami par Latvijas dalību “EXPO 2020” ir publiski pieejami www.expo2020.lv, jautājumu gadījumā var rakstīt expo2020@liaa.gov.lv

Runājot par skaitliskiem rādītājiem, K.Rožkalns informē, ka pašlaik tie tiek skatīti ar EM. Atbildot uz L.Menģelsones jautājumu par izmaksām uzņēmējiem, K.Rožkalns informēja, ka tādas papildus izmaksas kā tirdzniecības misijas maksa būs saskaņotas aprīlī. Atsaucoties uz Ģ.Greiškalna jautājumu par virtuālo paviljonu, K.Rožkalns informēja, ka virtuālais paviljons top.

Nolemj:

Pieņemt zināšanai Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras ziņojumu par Latvijas dalību izstādē "EXPO 2020".

2. Ekonomikas ministrijas par Latvijas dalību izstādē "EXPO 2025"

(E.Rinkēvičs, R.Aleksejenko)

E.Rinkēvičs dod vārdu R.Aleksejenko, kurš informē par Latvijas dalību izstādē "EXPO 2025", kura norisināsies no 2025.gada 13.aprīļa līdz 13.oktobrim Osakā, Japānā.

Plānotais apmeklētāju skaits ir 28,2 miljoni, no kuriem 3,5 miljoni būs no ārvalstīm. Tiek piedāvāti sekojoši dalības formāti: pašbūvēts paviljons, moduļa paviljons, organizatora uzbūvētas koplietošanas paviljona telpas. Izmaksas ir sekojošas:

- Pašbūvēts paviljons: No 6,3M līdz 25M ASV dolāru;
- Moduļa paviljons: No 2,2M līdz 8,5M ASV dolāru;
- Organizatora uzbūvētas koplietošanas paviljona telpas:
 - = 300m² - 2,2M ASV dolāru, no kuriem 404 tūkstoši ASV dolāru ir telpu īres izmaksas;
 - = 200m² – 1,5M ASV dolāru, no kuriem 269 tūkstoši ASV dolāru ir telpu īres izmaksas;
 - = 82m² – 680 tūkstoši ASV dolāru, no kuriem 110 tūkstoši ASV dolāri ir telpu īres izmaksas.

Paredzamās izmaksas sastāda: telpu īre, iekārtošanas darbi, operatīvās izmaksas (komunālie pakalpojumi, telpu apsardze, tīrīšana, apdrošināšana). Atgādina, ka "EXPO 2020" Dubai Latvijai ir 575m² plašas telpas un paviljona īres izmaksas ir 700 tūkstoši ASV dolāru.

Izvērtējot ekonomisko sadarbību, kā arī iesāktās iniciatīvas tūrisma un kultūras jomās, Latvijai ir jānodrošina ekonomiski sabalansēta dalība "EXPO 2025" Osakā (nomājot organizatoru piedāvātās telpas). "EXPO 2025" organizatori jāinformē par dalības formātu līdz 2021.gada 31.decembrim.

Ekonomiskā sadarbība ar Japānu: 2020.gadā Japāna ierindojās 41. Latvijas ārējās tirdzniecības partneru starpā (Latvijas kopējais preču un pakalpojumu tirdzniecības apgrozījums ar Japānu sastādīja 81 milj. EUR).

J.Endziņš atbalsta dalību "EXPO 2025" un ir gatavs sniegt LTRK atbalstu, bet atzīmē, ka daudzas izmaiņas "EXPO" jautājumos parasti saistītas ar vēlēšanām. Ģ.Greiškalns aicina izskatīt iespēju uzņēmumiem piedalīties pakalpojumu publiskajos iepirkumos vai "EXPO" fondā. L.Meņģelšone ieteica LIAA paplašināt uzņēmumu loku un atzīmēja augstās izmaksas vidējiem uzņēmumiem. S.Silkalna aicina koordinēties ar kaimiņvalstīm, lai iezīmētu visu reģionu. E.Rinkēvičs atzīmē K.Rožkalna darbu "EXPO 2020" un cer uz veiksmes stāstiem abos "EXPO". Aicina izstrādāt un līdz 2021.gada 1.novembrim iesniegt Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu par "Par Latvijas dalību starptautiskajā izstādē "EXPO 2025"". K.Rožkalns pateicās LIAA kolēģiem par ieguldīto darbu.

Nolemj:

Pieņemt zināšanai Ekonomikas ministrijas ziņojumu par Latvijas dalību izstādē "EXPO 2025". Ekonomikas ministrijai sadarbībā ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru izstrādāt un līdz 2021.gada 1.novembrim iesniegt Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu par "Par Latvijas dalību starptautiskajā izstādē "EXPO 2025 """. Ekonomikas ministrijai un Ārlietu ministrijai pa diplomātiskajiem kanāliem sniegt atbildi "EXPO 2025" organizatoriem par Latvijas dalības lēmumu un vēlamo formātu. Atbilstoši Ministru kabineta lēmumam par Latvijas dalību izstādē, nozīmētajiem izpildītājiem veikt attiecīgās darbības.

3. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras ziņojums par stratēģisko investīciju projektu “zaļais koridors”

(E.Rinkēvičs, J. Vitenbergs, K.Rožkalns)

E.Rinkēvičs pāriet pie trešā dienas kārtības punkta, par investīciju projektu “zaļais koridors”. Dod vārdu J. Vitenbergam un tad K.Rožkalnam.

J. Vitenbergs atzīmē projekta nepieciešamību reģionālajai (Lietuva, Polija, Baltkrievija) konkurētspējai. K.Rožkalns informē, ka projekta mērķis ir paātrināt administratīvos procesus, lai nodrošinātu ātrāku investīciju projektu realizāciju pandēmijas laikā un nodrošinātu reģionālo konkurētspēju. Tiks saīsināti sekojošie administratīvie procesi: lēmums izdot būvatļauju (no 1 mēneša uz 15 dienām), būvniecības ieceres akcepta apstiprināšana (no 14 uz 7 dienām), tehnisko noteikumu izdošana būvprojektiem (no 20 uz 10 dienām), tehnisko noteikumu izdošana, lai pieslēgtos inženiertīkliem (no 20 uz 10 dienām), lēmums par D (ilgtermiņa) vīzas izsniegšanu (no 15 uz 8 dienām), lēmums par TUA apstiprināšanu (no 30 uz 15 dienām), zilā karte (no 10 uz 5), administratīvā akta izdošanas termiņa pagarināšana (no 4 mēneši uz 2 mēneši).

Lai saņemtu atbalstu, investīciju projektam jāatbilst 3 no 4 kritērijiem:

- Kritērijs I. Investīciju apjoms: 5 miljoni Euro (Rīgā – 10 miljoni Euro);
- Kritērijs II. No jauna radītās darba vietas. Jāizpildās 1 no 2 apakš kritērijiem:
 - o Projekts rada 75 jaunas darba vietas (Rīgā – 100 darba vietas) vai
 - o Projekts rada 50 jaunas darba vietas (Rīgā – 75 jaunas darba vietas), ar vidējo darba samaksu x1.5 Latvijas vidējā alga (Rīgā – x2 Latvijas vidējā alga);
- Kritērijs III. Eksporta apjoms 3 miljoni Euro (Rīgā – 5 miljoni Euro) vai importa aizstāšana 500 tūkstošu Euro vērtībā;
- Kritērijs IV. Uzņēmuma ieguldījums pētniecībā un attīstībā, tai skaitā, darbinieku apmācībās, ir vismaz 250 tūkstoši Euro.

Konsultāciju procesā pašlaik ir desmit ārvalstu investoru (vietējiem uzņēmumiem arī ir iespēja) projekti - 1 projekts dzīvības zinātnēs 110 MEUR vērtībā, 5 projekti atjaunojamos energoresursos (vējš/saule) 350 MEUR, 1 projekts viedajos materiālos/fotonika, 150 darba vietas, 1 projekts bioekonomikā 10 MEUR apmērā; 20 jaunas darba vietas.

Kā piemēru var minēt 2021.gadā Daugavpils Universitātes ēkā izveidoto “Webhelp” - starptautisks digitālo pakalpojumu uzņēmums jeb Globālo Biznesa Pakalpojumu centrs (GBS) ar pārstāvniecībām 50 pasaules valstīs. Uzņēmums specializējas klientu apkalpošanā un maksājumu pārvaldībā, kā arī pārdošanas un mārketinga pakalpojumu sniegšanā, izmantojot balss, sociālos un digitālos kanālus. Rīgā ir 600 darbinieki, 250 darba vietas ir jaunradītas.

E.Rinkēvičs, J.Endziņš atzinīgi novērtē LIAA un EM darbu. Atbildot uz J.Endziņa jautājumu par būvatļauju un būvniecības skaņošanu Rīgā, K.Rožkalns informēja, ka Rīgas domes pakļautībā esošajās iestādes ir motivētas piesaistīt investorus, līdz ar to skaņošanas laiks ir īsāks. L.Mengelsone atzīmēja, ka “zaļais koridors” ir svarīgs arī vietējiem uzņēmējiem, un jautā par būvniecības termiņiem. K.Rožkalns atzīmēja, ka procesu laiks ir īsāks par 40%, bet par to tiks gatavota atsevišķa prezentācija. Ģ. Greiškalns jautāja par instrumentiem, kuri ietekmēs administratīvo aktu izdevējus gan pašvaldību, gan valsts līmenī, uz ko K.Rožkalns informēja, ka viens no instrumentiem ir sūdzēties Ministru kabinetā. Ģ. Greiškalns papildus jautāja par saistību ar uzņēmēju vides uzlabošanas plānu, vai tiks izmantots “POLARIS” princips, uz ko K.Rožkalns informēja, ka “POLARIS” ir spēkā, bet atšķirība starp abiem projektiem ir tāda, ka “zaļajā koridorā” nebūs jāskaņo katrs projekts MK. R.Aleksejenko papildina, ka uzņēmēju vides uzlabošanas plāns ir atsevišķi, bet “zaļo koridori” varēs paplašināt uz visu tautsaimniecību, piemēram, vēja parkiem.

Nolemj:

Pieņemt zināšanai Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras ziņojumu par stratēģisko investīciju projektu "zaļais koridors".

Sēdi slēdz plkst. 12:05

Ārlietu ministrs,
padomes priekšsēdētājs

Edgars Rinkēvičs

Protokolētāja

Angelīna Maksimova